

at det er ganske ørkesløst her at forhandle om, hvem disse Mangler skyldes; og at det er et ganske underordnet Spørgsmaal, hvem Æren for det Resultat, der er opnaaet, tilkommer. Jeg synes, at det er et saa underordnet Spørgsmaal, at det nødvendig maatte spille nogen Rolle i Forhandlingen om dette Lovforslag, da vi dog fra alle Sider ere enige om, at hvad det gælder om, og hvad vi ere glade ved i dette Øjeblik, er, at vi faa Loven gennemført, idet vi alle haabe, at det vil vise sig, at den er en god Lov, som vil blive til Gavn for den Samfundsklasse, som fremfor nogen anden Samfundsklasse trænger til Støtte fra Lovgivningsmagten. Med disse faa Bemærkninger skal jeg slutte.

Berntsen: Jeg stemmer med Glæde for det foreliggende Lovforslag, fordi jeg tror, det er en god Begyndelse, hvorpaa der i Fremtiden kan bygges videre. Jeg finder Anledning til at bringe den ærede Ordfører en Tak for den Maade — hensynsfuld til alle Sider — hvorpaa han i Dag indledede Diskussionen om denne Sag. Jeg havde troet, at vi efter det Foredrag, vi hørte fra den ærede Ordførers Side, hurtigt kunde være komne til Afstemning, og det vilde have glædet mig, om vi en Gang her i Tinget kunde have vedtaget en human Lov saa godt som enstemmig og uden Mislyd fra nogen Side; thi det har jo ogsaa sin Betydning for Fremtiden, at denne Lov kan føres ud i Livet med saa stor en Tilslutning fra alle Sider som mulig, med Tilslutning fra alle Partier, saaledes at de Arbejdere, der skulle modtage det Gode, vi her byde dem, kunne faa en Følelse af, at dette er et Gode, som Lovgivningsmagten og navnlig Folketinget i sin Helhed har villet give dem. Jeg kan derfor ikke sige andet, end at, naar jeg undtager de enkelte Strejfskud, der kom fra forskellige Sider af mere personlig Karakter, er dog alle med Undtagelse af et eneste Medlem endte med at anbefale Loven, og jeg beklager, at dette ene Medlem er min Landsmand, nemlig det ærede Medlem for Sønderø (R. Sørensen). Det ærede Medlem vilde mane Spøgelsen frem ved højlys Dag, idet han fremkom med den Indvending mod Lovforslaget, at naar vi fik disse Huslodder, vilde de andre Huse paa Landet falde i Værdi. Saa vidt jeg skønner, kan der efter denne Lov højt regnet kun komme eet nyt Hus i hver Kommune om Aaret (Modsigelse fra mange Sider). Naar ja, endda kun et halvt eller et Hus i hver anden Kommune, saa meget mindre Grund

er der da til at frygte, at dette Lovforslag vil fremkalde en større Nedgang i Prisen for de andre Huse. Det er dog et mærkværdigt Begreb, det ærede Medlem har, og hvordan hans Fantasi kan fremmane for ham en saadan Fare, forstaar jeg ikke. Det ærede Medlem mente ogsaa, at Arbejdsprisen vilde trykkes ned, naar der i hveranden Kommune blev oprettet et nyt Hus med Jordlod. Dette tror jeg heller ikke vil ske. Jeg tror, det modsatte vil finde Sted, fordi jeg haaber at naar adskillige jordløse Husmænd og adskillige Landarbejdere vilde rykke op fra at være jordløse Husmænd eller Indsiddere til at komme i Besiddelse af disse Lodder, vilde de sikkert ikke blive billige Arbejdere at faa, thi de ville, idet de selv anvende deres egen Arbejdskraft paa deres Lod den meste Tid af Aaret, erfare, hvad Arbejdet er værd. Den Frygt, at denne Lov skulde medføre saadanne Fare, at Priserne paa de smaa Huse vilde dale, og at Arbejdslønnen for Arbejderne vil gaa yderligere ned som Følge af denne Lov, er altsaa saa ugrundet, at jeg ikke forstaar, at noget Medlem gider nævne den her i denne Sal. Endelig har det ærede Medlem den Frygt, at de Husmænd, der komme i Besiddelse af disse Lodder, vilde med flyvende Faner og klingende Spil vandre over til Socialismen. Jeg kan saa godt forstaa, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (Jensen) tog denne Udtalelse til Indtægt, men jeg har ingen Frygt i saa Henseende. De blive sikkert de sidste, Socialisterne vilde vinde. Men naar det ærede Medlem for Sønderø fortalte os, at han var bleven valgtovre i Sønderøkredsen, særlig paa Grund af, at han stod over for et af Landbo-kommissionens Medlemmer og derved fik Lejlighed til at vise Vælgerne de Farer, der vilde resultere af denne Lov, saa glæder det mig at høre, at han nu udtalte Ønsket om, at han havde set fejl; thi har han set fejl, falder han næste Gang, og saa vilde Husmændene i Sønderø have gjort den Opdagelse — hvad de for Resten burde have gjort noget før — at han er en daarlig Profet, som de ikke kunne stole paa i denne Sag lige saa lidt som paa hans andre Forudsigelser i politisk Henseende. Jeg skal slutte med at udtale min Glæde over det Resultat, der er naaet i denne Sag, og jeg vil tilføje, at havde Folketinget staaet paa samme Maade over for tidligere vedtagne humane Love, Alderdomsunderstøttelsesloven, Fattigloven, Sygekasseloven, vilde disse Love have bragt større Velsignelse, end de allerede have bragt.